

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

6.3.2019

Kohti laatua - yhteistyöhanke

Loppuraportti

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Hankasalmi

Konnevesi

Laukaa

Multia

Uurainen

Äänekoski

Sisällys

1.	Toteuttajan nimi.....	2
2.	Hankkeen nimi ja hanketunnus.....	2
3.	Yhteenveto hankkeesta	2
4.	Raportti	3
4.1.	Hankkeen tavoitteet	3
4.1.1.	Ylemmän tason tavoitteet	3
4.1.2.	Hankkeen tavoitteet	3
4.2.	Toteutus	5
4.2.1.	Aikataulu	5
4.2.2.	Toteutuksen organisaatio	5
4.2.3.	Resurssit.....	6
4.2.4.	Toimenpiteet	7
4.2.5.	Kustannukset ja rahoitus.....	8
4.2.6.	Raportointi ja seuranta.....	8
4.2.7.	Toteutusolelutukset ja riskit.....	9
4.3.	Yhteistyökumppanit.....	10
4.4.	Tulokset ja vaikutukset.....	11
5.	Esitykset jatkotoimenpiteiksi.....	14
Liite 1.	Kohti laatua – yhteistyöhankkeen näkyvyys	15
Liite 2.	Kohti laatua – yhteistyöhankkeen palautteet.....	17
Liite 3.	Kohti laatua – yhteistyöhankkeen yritykset	20
	Seurantaryhmän lausunnot hankkeesta ja loppuraportista.....	25

Loppuraportti

1. Toteuttajan nimi

Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy ja osatoteuttaja Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto POKE).

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Kohti laatua. Hankenumero 49030.

3. Yhteenveto hankkeesta

Kohti laatua –yhteistyöhanke oli jatkoa Kohti kilpailukykyistä laatua –yhteistyöhankkeelle. Niin kuin edeltäjänsä tämä hanke oli nopea, tuottava ja aktiivinen. Hanke toteutui ja näkyi Äänekosken, Laukaan, Hankasalmen, Uuraisten, Konneveden ja Multian kunnissa. Hankkeen henkilöstöresurssit olivat asiantuntevat ja riittävät sekä tiimityö toimi hyvin. Hankkeen loppuvaiheessa asiantuntijuutta vielä täydennettiin osaamiskartoituksissa nousseisiin tarpeisiin liittyen johtamiseen ja kannattavuuteen. Hanke on saanut positiivista palautetta haastateltavilta ja muiltakin hankkeeseen osallistuneilta sidosryhmiltä.

Hankkeessa jatkettiin hyväksi havaittuja viestintätapoja (Facebook ja puhelin). Kahden tunnin kohtaaminen yrittäjän kanssa oli optimaalinen herättäen puolin ja toisin ajatuksia laadusta käytännössä. Haastateltavien tavoitemäärä oli 75. Hankeaikana haastateltiin 60 pienyrittäjää. Haastatteluaikoja oli sovittuna yli tavoiteluvun, mutta osa valitettavasti jäi toteutumatta sairauksien ja yrittäjien kiireiden vuoksi. Lisäksi Koskikeskuksen yrittäjien kanssa aloitetut laatuosaamiskartoitukset siirtyivät vuodelle 2019 Poken toteutettavaksi.

Hankkeen päätöstilaisuus Kohti laatua-aamukahvinäytös Kino Hirvessä oli onnistunut tapahtuma sisällön ja osallistujien suhteen. Tapahtumassa esitettiin Kohti laatua-filmi, joka on elokuvamainen loppuraportti hankkeesta. Filmi on saanut paljon hyvää palautetta eri sidosryhmiltä, erityisesti sisältöä ja uutta ”raportointitapaa” on keuhuttu. Muita fyysisiä tilaisuuksia hanke ei järjestänyt vaan lisätietoa tuotettiin kahdella webinaarilla (palvelumuotoilu ja LEAN) sekä uudistamalla kohtilaatua.fi-sivustoa.

Kahden yhteistyöhankkeen aikana on laatuosaamiskartoitettu ja henkilökohtaisesti tavattu yli 150 pienyrittäjää. Tällä tavalla on saatu paras vaikuttavuus ja näkyvyys pienyrittäjien parissa laatuteemassa. Osaamiskartoitusten tulosten ja tarpeiden pohjalta on rakennettu itsenäisesti ja helposti käytettäviä laatutyökalupohjia. Laatutyökalut löytyvät **kohtilaatua.fi** -sivustolta. Sivustolta löytyy myös apua taloushallintoon, laatusanasto ja laatuasiantuntijoiden kirjoittamia puheenvuoroja. Sivuston ja laatutyökalujen visuaalisesta ilmeestä, laadukkuudesta ja käytettävyydestä on tullut positiivista palautetta ja sivut on löydetty. JAMK vastaa sivuston päivityksestä vuoteen 2021 asti.

4. Raportti

4.1. Hankkeen tavoitteet

4.1.1. Ylemmän tason tavoitteet

Laatu = kilpailukyky. Suomen kilpailukyky on laskenut viime vuosina huolestuttavasti. Suomi oli IMD kilpailukykylistauksessa sijalla 15 vuonna 2017. Tänä vuonna pudottiin sijalle 16. ”Pohjoismaista vain Islannin sijoitus on heikompi kuin Suomen. Tanska, Norja ja Ruotsi ovat kärkikymmenikössä. Suomi on ollut parhaimmillaan kilpailukykyvertailussa toinen vuonna 2002.” (yle.fi/uutiset/3-10220332).

Laadun kehittäminen on yrityksiä ja toimialoja läpileikkaava teema ja yritystemme kilpailukyvyyn perusta on kyky tuottaa lisäarvoa asiakkaille. Tämä edellyttää yhtäältä sitä, että kyetään uusiutumaan, tuottamaan uusia innovaatioita ja vastaamaan asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin riittävän nopeasti, toisaalta sitä, että tällä hetkellä tuotettavat palvelut pystytään tuottamaan tasalaatuisesti, virheettömästi, kannattavasti ja kestävästi.

American Society for Qualityn (ASQ) teettämien kansainvälisten tutkimusten mukaan suomalaisen työn laatu, kun sitä tarkastellaan asiakkaiden kokemana tavaroiden ja palvelujen laatuna, on edelleen korkealla tasolla. Toisaalta ASQ:n vuosina 2013 ja 2016 tekemässä toiminnalliseen laatuun liittyvässä tutkimuksessa Suomi jäi viimeisten maiden joukkoon. Tulokset Suomen osalta eivät olleet kehittyneet kolmessa vuodessa. Suomessa kehitettäviä osa-alueita ovat: toimittajaverkkoon liittyvä riskit, asiakkaan tarpeet vs. tuloksellisuus, laatutyökalujen hyödyntäminen ennakkointiin ja laatumittareiden hyödyntäminen liikevaihdon mittaamiseen.

ASQ:n tutkimukset (2013,2016) tehtiin suurille ja keskisuurille yrityksille, mutta on oletettavaa, että vastaava huolestuttava kehitys koskee vähintään yhtä paljon myös pieniä yrityksiä. Tarkempaa tutkimusta pienten ja keskisuurten - yritysten tilanteesta laatutoimintojen suhteen ei ole olemassa.

4.1.2. Hankkeen tavoitteet

Kohti laatua -yhteistyöhankkeen tarkoituksena oli parantaa Äänekosken, Laukaan, Uuraisten, Multian, Konneveden ja Hankasalmen mikro- ja pienten yritysten kilpailukykyä lisäämällä laatutietoisuutta ja -osaamista sekä edistää laatutyökalujen käyttöönottoa yrityksissä viestinnän ja tiedottamisen keinoin.

Loppuraportti

Hankkeessa oli tavoitteena tehdä 75 pienyritykselle laatuosaamiskartoitukset, uusilta alueilta: Äänekoski, Laukaa, Uurainen, Multia, Konnevesi ja Hankasalmi. Näin ollen kaikista pohjoisen Keski-Suomen kunnista on osallistunut pienyrittäjiä laatuosaamiskartoitukseen kahden vuoden aikana. Haastateltavien yrittäjien lukumäärä per kunta määräytyi asukasluvun mukaan, joten suurin osa laatuosaamiskartoitettavista pienyrittäjistä tuli Äänekoskelta (28 kpl) ja Laukaasta (28 kpl).

Hankkeessa kartoitettiin alueen pienten yritysten tämän hetkinen laatuosaamisen taso ja tarve, järjestettiin kaksi webinaaria (palvelumuotoilu ja LEAN), tehtiin Kohti laatua -filmi sekä ylläpidettiin ja päivitettiin kohtilaatua.fi-sivustoa.

Vuosina 2016-2017 toteutetun Kohti Kilpailukykyistä Laatu (KKL) -hankkeen aikana vahvistui näkemys siitä, että suomalainen laatu on vaarassa jäädä kilpailijoista jälkeen. American Society for Qualityn vuonna 2013 tehdyn tutkimuksen tulokset vahvistuivat 2016 tehdyssä uusintatutkimuksessa, jossa Suomi on edelleen laatuosaamisen ja laatutyökalujen käytön häntäpäässä kansainvälisessä vertailussa. KKL-hankkeen tulokset osoittavat samaan suuntaan. Hankkeeseen osallistuneissa yrityksissä laatuasenne oli kuitenkin hyvä.

Kohti laatua -yhteistyöhanke toteutti vuoden 2018 aikana osaamiskartoituksen, jolla selvitettiin pienten yritysten laatuosaamisen tilaa ja kehittämistarpeita. Hankkeen toimenpiteenä tehtiin 60 yrityksen osaamiskartoitusta kattavasti yli 10 eri toimialalle: rakentaminen, majoitus- ja ravitsemusala, kaupan ala, maa- ja metsätalous, korjaus- ja huoltopalvelut, hyvinvointipalvelut, metalli, koulutus, logistiikka, elintarvike sekä taloushallinto.

Kartoituksessa nousi esiin paljon laatuosaamiseen, laadun kehittämisen resursseihin sekä käytännön laatutyökaluihin liittyviä tarpeita. Keskeisiä huomioita molemmassa laatuhankeissa olivat mm:

- laatu koetaan yrityksissä tärkeäksi kilpailutekijäksi
- asiakastyytyväisyys on yrittäjille kaikki kaikessa, sen eteen ollaan valmiita tekemään paljon
- kuitenkin systemaattinen asiakaspalutteen kerääminen, dokumentointi ja analysointi on vain harvassa yrityksessä käytössä
- yrityksen tavoitteiden seuranta on harvoin dokumentoitua ja näkyvää – useimmiten se tapahtuu yrittäjän pään sisässä.

Kohti laatua -yhteistyöhankeessa yrittäjät arvioivat yhteistyön ja kommunikoinnin henkilöstön kanssa sekä alihankintaosaamisen ja verkostoitumisen tärkeimmiksi kuin

Loppuraportti

mitä ne olivat kaikkien vastausten mukaan. Tämä voisi johtua siitä, että Kohti laatua – yhteistyöhankkeessa haastateltiin hiukan enemmän isompia yrityksiä, joissa henkilöstön yhteistyö ja viestintä on jo haastavampaa ja yhteistyöverkostot vielä tärkeämpiä.

Taulukko 1. Kohti laatua – yhteistyöhankkeelle asetetut mittarit ja tuotostavoitteet ja niiden toteutuminen

TAVOITE / TUOTOS	lkm	Tulos	Kommentit
Tehdään laatuosaamiskartoitukset 75 yritykselle (2 tuntia / yritys).	75	60 + 16	Osaamiskartoituksia tehtiin hankeaikana 60 kpl. Kuusi sovittua haastattelua jäi tekemättä sairastumisten ja yrittäjien kiireistä johtuen. Lisäksi Koskikeskuksen 16 yrityksen laatuosaamiskartoitukset siirtyivät vuodelle 2019 POKEn toteutettavaksi.
Laatuosaamiskartoitukset Äänekoski	28	17 + 16	Koskikeskuksen 16 yrityksen laatuosaamiskartoitukset siirtyivät vuodelle 2019 POKEn toteutettavaksi.
Laatuosaamiskartoitukset Laukaa	28	22 + 6	Kuusi sovittua haastattelua jäi tekemättä sairastumisten ja yrittäjien kiireistä johtuen.
Laatuosaamiskartoitukset Hankasalmi	8	8	
Laatuosaamiskartoitukset Uurainen	5	5	
Laatuosaamiskartoitukset Konnevesi	4	4	
Laatuosaamiskartoitukset Multia	2	2	
Ylläpidetään kohtilaatua.fi-sivustoa	kyllä	kyllä	Sivuston käytettävyyttä parannettiin asiantuntijatyöllä. Lisäksi kehitettiin uusia laatutyökaluja kannattavuuteen, koska niiden tarpeellisuus nousi vahvasti esiin pienyrittäjien laatuosaamiskartoituksissa.
Osallistutaan hankealueen tilaisuuksiin ja tapahtumiin	kyllä	kyllä	Osallistuminen tarkemmin Toimenpiteet-kohdassa.
Pilotoidaan etäyhteyksillä pidettävät tietoisut	kyllä	kyllä	Järjestettiin kaksi webinaaria (palvelumuotoilu ja LEAN). Reaaliaikaisia seuraajia ei ollut kuin muutamia, mutta Facebookissa jaettuina tallenteita on katsottu muutamia kymmeniä kertoja ja kommentoitu.
Mahdollisten yritysryhmähankkeiden kokoaminen			Haastatteluissa kartoitettiin yritysten mahdollisuuksia ja halukkuutta lähteä mukaan yritysryhmähankkeisiin. Hankkeen aikana ei kuitenkaan löytynyt riittävästi kiinnostuneita yritysryhmähankkeen käynnistämiseksi. Muutamia yrityksiä mieltivät sertifikaatin hankkimista esimerkiksi yhteistyöhankkeen kautta.

4.2. Toteutus

4.2.1. Aikataulu

Hankkeen toteutusaikataulu oli 1.12.2017–31.12.2018.

4.2.2. Toteutuksen organisaatio

Toteuttaja Jyväskylän ammattikorkeakoulu

- Projektipäällikkö Hanna Hauvala
- Laatuasiantuntija Hilka Heikkilä

Loppuraportti

- Visuaalinen asiantuntija Anu Raulo
- Projektisihteeri Tuomas Rauhansalo
- Taloussuunnittelija Kaarina Ylönen
- Vastuullinen johtaja Tiina Martelius-Louniala

Osatoteuttaja Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto

- Laatuasiantuntija Lasse Krook
- Projektisihteeri Pertti Gustafsson
- Vastuuhenkilöt Tarja Naskila ja Marjo-Riitta Vainio

Seurantaryhmä kokoontui hankkeen aikana kolme kertaa. Jokaiseen kokoukseen kutsuttiin jäsenet ja (yhteistyökumppaneita/asiantuntijoita).

Seurantaryhmän varsinaiset jäsenet

- Riikka Hytönen, Äänekosken kaupungin elinvoimayksikkö, puheenjohtaja
- Veli Puttonen, Promana ja Keski-Suomen Yrittäjät ry, varapuheenjohtaja
- Tarja Naskila, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto
- Tiina Martelius-Louniala, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Veli Koski, Keski-Suomen ELY-keskus, rahoittajan edustaja

Seurantaryhmän varajäsenet

- Ensimmäisessä kokouksessa sovittiin, että varsinaiset jäsenet järjestävät tarvittaessa soveltuvan varajäsenen, jos ovat itse estyneitä osallistumaan

4.2.3. Resurssit

Hankkeen resurssit olivat rajalliset, mutta ne mahdollistivat hankesuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja tavoitteet.

Henkilöstöresurssi oli asiantunteva ja tuottava, joka mahdollisti hyvin hankkeelle asetettujen toimenpiteiden toteuttamisen ja tulosten saamisen. Hankehenkilöstö koostui pääasiassa projektipäälliköstä, kolmesta asiantuntijasta ja projektisihteeristä. Lisäksi vuoden 2018 syksyllä mukaan tuli lisää asiantuntijuutta liittyen johtamiseen ja kannattavuuteen. Heidän tehtävänä oli tuottaa haastatteluissa ilmi tulleisiin tarpeisiin vielä paremmin soveltuvia laatutyökaluja liittyen johtamiseen ja kannattavuuden seurantaan. Uudet työkalut ovat lisätty kohtilaatua.fi-sivustolle. Lisäksi käytettiin audiovisuaalista asiantuntijaa Kohti laatua-filmin kuvaamisessa ja editoinnissa. Haastattelujen runsaan datan käsittelyyn tarvittiin myös teknistä lisäasiantuntijuutta.

Loppuraportti

Vuokriin ja ostopalveluihin varatut resurssit olivat minimaaliset, mutta riittävät, koska hankkeen toimenpiteiden pääpaino oli osaamiskartoituksissa sekä kohtilaatua.fi-sivuston päivittämisessä ja ylläpidossa. Hankkeen järjestämät seurantaryhmän kokoukset ja Kohti laatua-aamukahvinäytös järjestettiin hankealueella.

4.2.4. Toimenpiteet

Kohti laatua – yhteistyöhankkeen toimenpiteet

Joulukuu 2017 – Kesäkuu 2018

- hankkeen aloitustoimenpiteet
- hankealueen kuntien kanssa neuvottelut hankkeeseen osallistumisesta ja heidän kuntarahoitus sopimukset
- yritysten kartoitus yhdessä hankealueen yritysneuvojien ja –koordinaattoreiden sekä hankealueen kuntien Yrittäjät ry:n puheenjohtajien kanssa
- C&Q Education haastattelulomakkeen laatuksymysten tarkastaminen yhdessä Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston henkilöstön kanssa
- esitteiden ja mainosmateriaalien tekeminen hankkeesta ja osaamiskartoituksista
- hankkeen ja osaamiskartoitusten mainostaminen eri tapahtumissa (Keski-Suomi ON GO, Priimus JKL 6.3.; Yrittäjien Business-aamiainen, Äänekoski 17.4.; Eurooppapäivänä 9.5. EU-hankkeiden ständiesittely ja sama tilaisuus myöhemmin syksyllä, Rajakatu JKL; toukokuussa Laukaassa yrittäjien aamukahvit ja olohuone; Äänekosken työllisyystoimijoiden tapaamisessa 5.6. ½ esitys seudun yritysten ajatuksista ja osaamistarpeista laadun näkökulmasta; Sway-esitys Terveiset Vataselle -haaste yrityksille ja yhteisöille; blogikirjoitus hyväksyttiin ja oli mukana kansainvälisessä "EU in My Region" blogikilpailussa
- aitomaaseutu.fi –sivuston viestinnässä ja kalenterissa
- projektitiimin yhteistyö ja tiedonjako
- jatkuva viestintä omilla organisaatioissa hankkeen toimenpiteistä
- yrittäjien kontaktointia osaamiskartoituksia varten

Heinäkuu 2018 – Joulukuu 2018

- yrittäjien kontaktointia osaamiskartoituksia varten: sähköposti (XX kpl), soitto (XX kpl), haastattelupäivän sopiminen (70+ kpl), vahvistuksen jälkeen lähetettiin sähköpostilla "Valmistautuminen haastatteluun" (sisälsi pääotsikot kahden tunnin haastattelun sisällöstä)
- osaamiskartoitukset 60 kpl paikan päällä yleensä yrityksen tiloissa
- osaamiskartoitusten tuloksien vienti C&Q Education työkaluun, raporttien lähetys sähköpostilla yrittäjille, kommenttien pyynti raporttiin
- "Laatuvauhdittamon" kanssa vierailu laatuteemassa Äänekosken biotuotetehtaalle

Loppuraportti

- Keski-Suomen Yrittäjät ry:n ja yrittäjien kanssa Yrittäjän päivänä Mikkelissä SYKE2018 tapahtumassa, kohtilaatua.fi-sivuston mainostamista
- projektitiimin yhteistyö ja tiedonjako, Facebookin jatkuva päivittäminen
- jatkuva viestintä omissa organisaatioissa hankkeen toimenpiteistä
- yhteenvedot osaamiskartoituksista
- 2 x webinaari (palvelumuotoilu ja LEAN)
- Kohti laatua-filmin kuvaukset, editointi ja näytös Kino Hirvessä
- kohtilaatua.fi-sivuston mainosklippi
- Kohti laatua – YouTube-soittolistan perustaminen Aito maaseutu Keski-Suomessa YouTube-kanavan alle
- ”Laatuvuosi”-kortit eli korttipakka, joka sisältää joka kuukaudelle jonkun laatuun liittyvän kehotuksen tai teon, kortit ovat hankkeen visuaalisen ilmeen mukaiset ja mainos kohtilaatua.fi-sivuston laatutyökaluille
- kohtilaatua.fi – sivuston päivitys ja ylläpito, uusia laatutyökaluja ja sivuston käytettävyyden kehittämistä
- Haastatelluille yrittäjille toimitettiin hankkeeseen osallistumisesta Kiitoskirje ja Laatuvuosi-korttipakka

4.2.5. Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kokonaisbudjetti oli 119 595,00 € ja rahoitusosuudet ELY maaseutu tuki 90 %, kuntien rahoitus (6 kuntaa) 3 % ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu 7 %. Hankkeen toteuma vuoden 2018 loppuun mennessä oli 102 408 €. Vuonna 2019 haetaan vielä lomapalkkakustannuksia vajaa 10 000 €. Hankkeen lopullinen toteuma tulee siis olemaan 110 000 – 112 000 € välillä.

4.2.6. Raportointi ja seuranta

Vuoden 2017 seurantatiedot syötettiin Hyrrään tammikuun 2018 loppuun mennessä ja vuoden 2018 seurantatiedot syötettiin Hyrrään tammikuun 2019 loppuun mennessä. Ensimmäinen maksatus tehtiin raportointikaudelta 1.12.2017–30.6.2018. Maksatuksen liitteenä oli myös väliraportti, johon oli kirjattu raportointikauden toimenpiteet ja tulokset. Maksatuksesta ei ole vielä vahvistusta rahoittajalta.

Projektityöryhmä piti yhteyttä viikoittain sähköisesti ja fyysisesti. Haastattelujen toteutumista seurattiin tarkasti.

Loppuraportti

4.2.7. Toteutusolehtukset ja riskit

Kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankkeessa huomattiin jo, että aktiivinen, jämäkkä ja toimiva projektitiimi voi paikata sairastumistapauksessa toisia ja jakaa tehtäviä uudelleen. Tätä projektitiimimäistä työskentelytapaa jatkettiin onnistuneesti Kohti laatua -yhteistyöhankkeessa.

Hankkeen tulosten ja mittareiden saavuttaminen perustuu pienyritysten innostukseen ja haluun lähteä mukaan kehittämään laatua. Tämä tarkoittaa hanketoimijoilta aktiivista soitto- ja jalkatyötä.

Hankkeen tulosten jääminen "pöytälaatikkoon". Tulosten käyttöönotto varmistetaan aktiivisella yhteistyöllä mukana olevien yritysten ja yrityskehittäjien kanssa sekä jakamalla saatuja tuloksia mahdollisimman laajasti. Tuloksia myös hyödynnetään kohtilaatua.fi -sivuston ylläpidossa ja näkyvyydessä.

Riskit olivat oikein tunnistettu ja niihin varautuminen onnistui hyvin. Tiivis, pieni ja yhteistyökykyinen hanketiimi sekä säännölliset kokoontumiset ja yhteiset sähköiset työvälineet pitivät kaikki hyvin ajan tasalla toimenpiteistä ja hankkeen edistymisestä.

Riskeiksi tässä hankkeessa tunnistettiin kuntarahoituksen saaminen, tiukka toteutusaikataulu ja hankkeen avainhenkilöiden sairastuminen. Tunnistettujen riskien vakavuus arvioitiin keskisuureksi tai suureksi. Riskien todennäköisyys arvioitiin pieneksi. Riskeihin varauduttiin realistisella aikataulusuunnitelmalla, huolehtimalla henkilöstön jaksamisesta ja vastuun sekä tiedon jakamisesta toimijoiden kesken. Muita varotoimia olivat säännöllinen seuranta sekä hyvin suunniteltu, riittävän toimenpidekohtainen kustannusarvio. Haastattelukäynnit suunniteltiin optimaaliseksi niin ajankäytön kuin matkustuksen kannalta. Riskejä minimoitiin myös hyvällä viestinnällä, aktiivisella yhteistyöllä ja yhteisen ymmärryksen sekä näkemyksen rakentamisella niin hankkeen suunnittelu- kuin toteutusvaiheessa.

Laukaan osallistuminen hankkeeseen ja sitä myötä heidän kuntarahoitus varmistuivat vasta toukokuussa, joten pääsimme aloittamaan toimenpiteet kunnolla vasta kesälomien jälkeen.

Jyväskylän läheisyys näkyi. Naapurikunnissa on suhteellisen pieni määrä aktiivisia pienyrittäjiä, joten eri hankkeiden toimenpiteet kilpailevat osallistujista. Tänä päivänä pienyrittäjät myös valikoivat tarkasti, mihin käyttävät aikaansa. Suhteessa Multian muutamasta kymmenestä potentiaalista ja hankkeeseen soveltuvasta yrityksestä oli

Loppuraportti

helpompi saada kaksi laatuosaamiskartoitettavaa pienyrittäjää kuin saada sadoista mahdollista yrityksistä 28 laatuosaamiskartoitettavaa Äänekoskelta tai Laukaasta. Toisaalta tavoiteluvut voidaan katsoa täyttyneeksi ja jopa ylittyneeksi, koska Äänekoskella sovittiin hankkeen aikana, että Koskikeskuksen kaikille 16 yrittäjälle tehdään laatuosaamiskartoitus vuoden 2019 aikana POKEn toimesta. Laukaasta jäi haastattelematta kuusi yrittäjää, joiden kanssa oli sovittuna laatuosaamiskartoitus, mutta loppuvuoden sairastelujen ja yrittäjien kiireiden takia haastattelut jäivät tekemättä. Heidänkin kanssaan käytiin lyhyesti laatu keskustelua puhelimitse sopivaa haastatteluaikaa haarukoitaessa.

4.3. Yhteistyökumppanit

Hanke hyödynsi hankesuunnitelmaan listattuja yhteistyötahoja monipuolisesti.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto POKE)

POKE oli hankkeen osatoteuttaja ja hankkeessa käytettiin POKE:n käytössä olevaa C&Q Education – työkalua ja sinne talletettiin kaikkien osaamiskartoitusten tiedot. Nämä tiedot olivat JAMKin ja POKEn käytössä. C&Q Education toimi hyvin haastattelurungon pohjana, tietojen talletuspaikkana ja helpotti haastateltujen raporttien koostamista. POKEn viestintäkoordinaattori viesti osaltaan hankkeesta eteenpäin heidän toimialueellansa ja verkostoissa. Yhteistyö POKEn henkilöstön kanssa toimi hyvin ja heiltä teki laatuasiantuntija hankkeeseen osaamiskartoituksia Äänekosken seudulla.

Laatuvauhdittamo

Jatkettiin Kohti kilpailukykyistä laatua –yhteistyöhankkeen aikana luotua laatuverkostoyhteistyötä mm. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän (Kpedu), Kokkolanseudun Kehitys Oyn (Kosek), Centria AMKn, Nivala-Haapajärven seutukunnan kehittämissyhtiö Oy:n (NIHAK) ja Kalajoen yrityskehittäjän kanssa. Järjestimme Laatuvauhdittamolle laatuteemaisen yritysvierailun Äänekosken biotuotetehtaalle elokuussa 2018. Laatuvauhdittamossa jaetaan laatuun liittyen hanke- ja koulutustietoutta, suunnitellaan pitkäjänteistä yhteistyötä sekä tehdään benchmarking-vierailuja.

Muu yhteistyö

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä hankealueen kuntien Yrittäjät ry:n hallitusten kanssa. Hanke toimi yhteistyössä Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatioprojektin ja muiden alueellisten teemahankkeiden kanssa hyödyntäen yhteisiä viestintäkanavia ja –tapoja (aitomaaseutu.fi). Tiedotustilaisuuksien yhdistäminen ja päällekkäisyyksien vähentäminen eri teemahankkeiden kanssa onnistui yhteisen kalenterin avulla.

Loppuraportti

Osallistuttiin Taite työelämään - hankkeen järjestämään Äänekosken työllisyystoimijoiden tapaamiseen 5.6.2018 pitämällä ½-tunnin esityksen seudun yritysten ajatuksista ja osaamistarpeista laadun näkökulmasta.

Laatuosaamiskartoituksissa käytettiin C&Q Systemsin Education ohjelmistoa. Huomasimme puutteen ohjelmiston datan käytettävyydessä, jonka johdosta yritys kehitti ja testasi meidän tarpeesta uuden yhteenvetoraporttitoiminnon osaamisalueisiin liitetystä lisätiedoista. Näin ollen pystyimme käsittelemään ja analysoimaan kokonaisdataamme paremmin.

Taskisen Teijan (TEM, Alueet ja kasvupalvelut –osasto) kanssa on ollut keskustelua siitä, millaisia ajatuksia laadusta ja laatuohjauksesta tulevien maakuntien kasvupalveluja tuottavilla palveluntuottajilla on tällä hetkellä.

4.4. Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen toimenpiteiden ja tulosten myötä toimijoiden ja sidosryhmien tietämys ja osaaminen pienten yritysten laatutietoudesta vahvistuivat sekä niihin liittyvät haasteet nousivat selkeästi esille. Tietoa keskustelluista osaamistarpeista vietiin eteenpäin myös hankealueen yrityskehittäjille, koulutusorganisaatiolle ja hanketoimijoille.

Osaamiskartoituksissa todettiin, että tuotteen laatu on hyvä, mutta toiminnan laadussa on puutteita ja kiireisen yrittäjän arkeen laatuasiat eivät välttämättä mahdu ja niihin ei ole varaa eikä resursseja panostaa. Haastattelujen jälkeen monet yrittäjät tosin totesivat, ”että hyvä olisi pysähtyä miettimään myös toiminnan laatua”. Yrittäjien hyvä palaute haastatteluista myös vahvisti oletuksen, että kysytyt kysymykset olivat yrittäjien mielestä tärkeitä. kohtilaatua.fi - laatutyökaluista ei varsinaisesti ole kerätty palautetta, mutta he keiden kanssa niitä on käyty läpi tarkemmin, ovat toivoneet niiden käyttämiseen asiantuntijan tukea. Laatulupaus-työkalu koettiin helpoksi toiminnallisen laadun kehittämisen aloittamisessa herättäen miettimään, mitä toiminnallinen laatu omassa yrityksessä on.

Osaamiskartoituksen aikana nousi myös sellaisia tarpeita esiin, joihin voitiin ohjata JAMKin opiskelijoita niitä toteuttamaan. Näin ollen hankkeen myötä saimme JAMKin opiskelijoille konkreettisia oppimis- ja kehittämistehtäviä.

Haastattelujen ja saadun palautteen pohjalta hankkeessa kehitettiin laatutyökaluja yksinkertaisemmaksi ja konkreettisemmaksi pienten yritysten arkeen sopiviksi. Laatutyökalut on ajateltu toimivan aloituksena ja pienin askelin kehittämisessä pohjana pienille yrityksille. Laatutyökalut löytyvät kaikille avoimilta kohtilaatua.fi – sivustolta. Sivusto

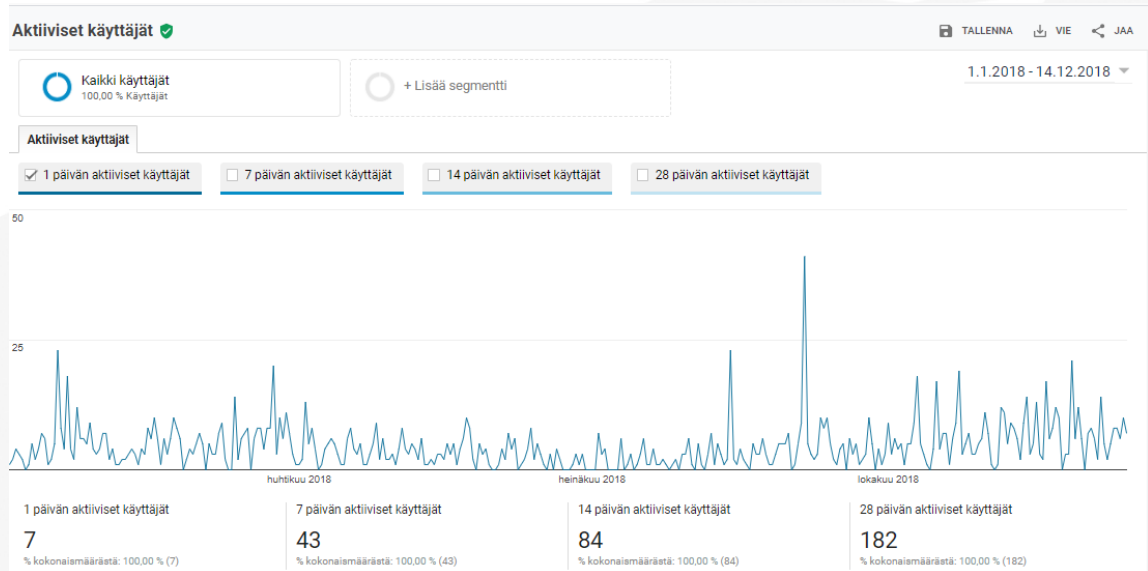

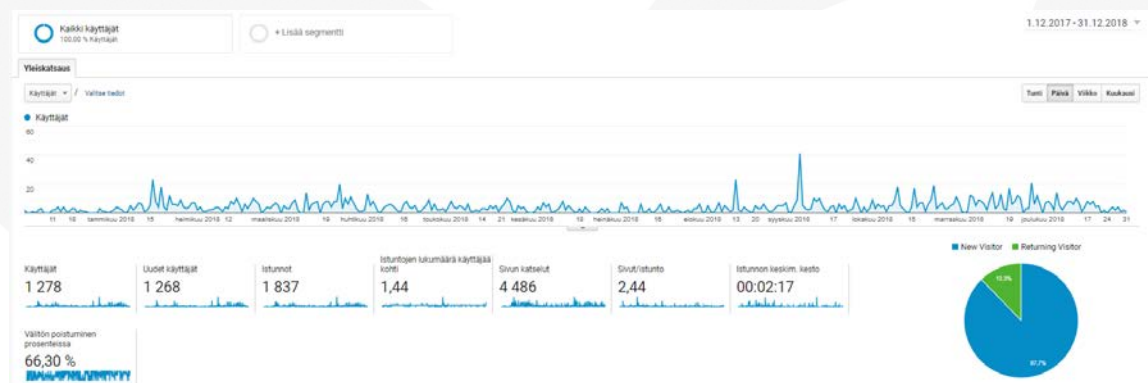
Loppuraportti

sisältää myös selkeitä talousjohtamisen työkaluja, laatusanaston ja asiantuntijoiden artikkeleita.

Kuvassa 1 näkyy kohtilaatua.fi –sivuston aktiiviset käyttäjät noin vuoden 2018 aikana. Päivittäisiä aktiivisia käyttäjiä on ollut seitsemän kappaletta. Selkeitä piikkejä käyttäjien määrässä on nähtävissä pienyritysten haastattelujen ja tapahtumien yhteydessä. Yrittäjän päivänä 5.9.2018 on ollut huippukävijämäärä, 41 kävijää. Kyseisenä päivänä hankkeen työntekijät olivat lobbaamassa sivustoa SYKE2018-tapahtumassa. Kuvasta 2 nähdään, että kaiken kaikkiaan sivustolla on käynyt reilun 1,5 vuoden aikana lähes 4 500 kävijää.

Kuva 1. Google Analytics, aktiiviset käyttäjät, 1-12/2018

Kuva 2. Google Analytics, kaikki verkkosivuston tiedot, kaikki käyttäjät 12/2017-12/2018

Loppuraportti

Kohti laatua -yhteistyöhanke näkyi maakunnassa ja Facebookissa. Facebookissa esiteltiin lähes kaikki haastatellut yritykset kuvin ja esiteltiin heidän ajatuksiaan laadusta. Hankkeen toimenpiteet saivat kasvot, ja tieto hankkeesta ja laadusta levisi näiden kautta myös yrittäjien omiin verkostoihin. Parhaimmillaan julkaisun nähneitä oli yli 5500 henkilöä ja keskimääräinen kuvan sisältäneen julkaisun nähneitä oli vajaa 250. Julkaisuja hankeaikana tehtiin noin 100 ja niiden kattavuus oli noin 25 500. Haastateltujen yrittäjien kuvalliset tarinat kiinnostivat ja saivat näkyvyyttä hyvin, varsinkin silloin kun yrittäjä jakoi julkaisun omalla FB-sivullaan. Hankkeen näkyvyydestä kokonaisuudessa on tietoa tarkemmin liitteessä 1.

Palautteita kerättiin aluksi lähettämällä tekstiviestillä palautelomake, mutta koska siten ei saatu kuin muutama palaute niin alettiin kerätä palaute kirjallisesti välittömästi haastattelun jälkeen. Tällä tavalla saatiin 26 palautetta eli lähes joka toiselta haastatellulta. Lisäksi yksi tilitoimistoyrittäjä ”kopio” meidän palautelomakkeen oman yrityksensä käyttöön. Yhteenveto palautteista on liitteessä 2.

Vuoden aikana hankkeessa järjestettiin kaksi webinaaria (palvelumuotoilu ja LEAN) ja päätöstilaisuutena Kohti laatua -aamukahvinäytös. Näillä tavoitettiin vajaa 100 henkilöä. Hanketoimijat esittelivät hankkeen sisältöä ja kulkua omissa organisaatioissa, hanketoimijaverkostoissa (Pöllöparlamentti) ja erilaisissa tapahtumissa, joissa tavoitettiin useita satoja henkilöitä. Blogikirjoituksilla ja nettijulkaisuilla hankealueen paikallisissa lehdistä on saatu alueellista näkyvyyttä. Laatutietoisuus ja keskustelu laadusta laajentui sekä monipuolistui hankealueilla.

Etäisyydet hankealueeseen olivat inhimilliset ja alle tunnin päässä, joten matkojen tekemiseen ei mennyt paljon aikaa. Toisaalta lähietäisyys toi myös haasteita, koska potentiaalisten yrittäjien aikaa tavoitteli moni muukin hanke. Lisäksi oli haasteellista saada Äänekosken ja Laukaan isoa haastattelutavoitetta (28 + 28) täytettyä. Totesimme, että pienemmät tavoiteluvut/kunta oli helpompi täyttää, vaikka yritysten kokonaisuusmäärä näissä kunnissa oli myös alhaisempi. Toisaalta Äänekoskella lopulta ylitettiin tavoiteluku, koska vuoden 2018 loppupuolella aloitettiin koko Koskikeskuksen yritysten laadun kehittäminen hankkeen kysymyspatteriston avulla. Tämä kattaa Koskikeskuksen kaikki 16 yritystä. Heidän laatuosaamiskartoitukset aloitettiin hankkeen aikana ja POKE vie työn loppuun ensi vuoden alussa. Yhteenveto laatuosaamiskartoitetuista yrityksistä ja esimerkiksi niiden toimialoista löytyy liitteestä 3.

Kohti laatua -yhteistyöhanke oli 13 kuukauden nopea ja napakka aktivointiin sopiva toteutusmalli. Toimenpiteitä oli riittävän vähän ja tavoitteet olivat selkeästi määritelty,

Loppuraportti

jolloin toteutus oli mahdollista aikataulun ja resurssien puitteissa. Tavoitteiden saavuttaminen vaati kuitenkin jatkuvaa tekemistä, suunnitelmallista toimintaa ja seuranta sekä joustavuutta ja muutoksenkyvykkyyttä, jotta päästiin hyvään lopputulokseen.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Kohti laatua –yhteistyöhankeensa osaamiskartoitusten tulokset vahvistivat ensimmäisessä Kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankeessa esiin tulleet asiat: Pienet yritykset tuottavat palvelunsa ja tuotteensa korkealla laadulla, mutta varsinaisesti käsitteenä laatu ja siihen liittyvät järjestelmät, työkalut ja toimenpiteet ovat vieraita. Näin ollen yritykset eivät hyödynnä täysivaltaisesti laatuaan yrityksen kilpailukyyn kehittämisessä. Toisaalta olemassa olevat laatujärjestelmät ja laatutyökalut ovat liian raskaita, kalliita ja aikaa vieviä tämän kokoluokan yrityksille.

Laatutyökalut on tehtävä todella helppokäyttöisiksi ja soveltuviksi pienten yritysten arkeen. Tätä työtä jatkettiin muokkaamalla kohtilaatua.fi – sivuston käytettävyyttä ja lisättiin sinne uusia taloushallinnon työkaluja. Kuitenkin yrittäjien tueksi pitäisi myös jalkautua käyttöönottoaiheessa, jotta työkalut tulisivat pysyvästi käyttöön yrityksen arjessa. Lisäksi erilaisia työkaluja tarvitaan enemmän yrittäjien toiminnallisen laadun kehittyessä. Käytettävyyden kannalta työkalut tulisi myös tehdä sähköiseen muotoon ja mobiilisti missä vain käytettäväksi.

Edelleen pienten yrittäjien sitouttaminen toiminnallisen laadun kehittämiseen yksityisellä rahalla on tällä hetkellä haasteellista. Yritykset ovat varovaisia yleisen tilanteen johdosta panostamaan mihinkään muuhun kuin ydintoiminnan tekemiseen.

Yrittäjät ja yritysneuvojat sekä yritys kentässä toimivat kehittäjät näkevät laadun edelleen liian kapeasti ja perinteisesti niin sanotusti vain laatujärjestelmänä. He tarvitsevat lisää koulutusta laadusta ja erityisesti toiminnallisesta laadusta laajemmassa merkityksessä. Laadusta tulisi myös viestiä laajemmassa kontekstissa.

Kohti laatua-filmille esitettiin jatko-osaa, jossa käytäisiin kiertämässä haastattelut yrittäjät ja kysyttäisiin, ovatko he ottaneet laatutyökaluja käyttöönsä ja ovatko he tehneet toimenpiteitä liittyen toiminnallisen laadun kehittämiseen.

Liite 1. Kohti laatua – yhteistyöhankkeen näkyvyys

Tiedotettiin aktiivisesti hankkeen etenemisestä omilla kanavissa

- ✓ www.facebook.com/kohtilaatua - tämä erityisesti sai positiivisen vastaanoton ja kattavan näkyvyyden
- ✓ www.aitomaaseutu.fi/hankkeet/kl
- ✓ @kohtilaatua #laatu #kilpailukyky #pkyryitys #maaseuturahasto
- ✓ Uutiskirje (Aito maaseutu Keski-Suomessa)
- ✓ Kohti laatua – YouTube-soittolista Aito maaseutu Keski-Suomessa YouTube-kanavan alle
  - Kohti laatua-filmi ja sen traileri (200 näyttökertaa)
  - Kohti laatua -sivuston mainos
  - Palvelumuotoilu- ja LEAN-webinaarin tallenteet

Lehtijutut/ilmoitukset

- ✓ Kohti laatua-filmin mainosartikkeli Äksä (2018)

Blogikirjoitukset

- ✓ **JAMKin Turbinaattori**-blogi
- ✓ *Eu in My Region* - blogikilpailu
- ✓ kohtilaatua.fi **Puheenvuoroja**-blogi

Muuta

- ✓ Sway-esitys kartoitetuista yrittäjistä ja heidän ajatuksistaan Terveiset Vataselle - kilpailuun
- ✓ kohtilaatua.fi -sivuston päivittäminen sekä blogien ja artikkelien kirjoittaminen jatkuvat hankkeen päättymisen jälkeen. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu vastaa www.kohtilaatua.fi -sivuston ylläpidosta.
- ✓ kohtilaatua.fi -sivuston linkkiä ja kuvausta jaettu osatoteuttajille ja kuntien kehittämissyhtiöille. Äänekosken kaupunki, Kehittämissyhtiö Witas ja KASE Yrityspalvelu ovat luvanneet päivittää oheisen tekstin ja linkin omille sivuilleen.

kohtilaatua.fi

Haluatko vähentää sähläystä ja kehittää yritystoimintaasi?

Lähde laatupolulla eteenpäin kohtilaatua.fi-sivuston laatutyökaluilla! Kehitä yrityksesi toiminnallista laatua ja kannattavuutta helppokäyttöisillä lomakkeilla ja valmiilla pohjilla, jotka sisältävät ohjeet ja esimerkkejä.

Loppuraportti

*Laatutyökaluilla suunnittele, toteuta, arvioi, korjaa, juurruta ja viesti.
Esimerkiksi tekemällä laatulupauksen, palautekyselyn, tietoturvakartoituksen ja riskianalyysin. Kokeile myös viisi kertaa miksi-tekniikkaa ja hukkakävelyä.
Ota myös käsitteet ja talouden tunnusluvut haltuun taloussanaston ja oheisten työkalujen avulla:*

- Kassabudjetti
- Katetuottolaskenta
- Hinta-kysyntäluotto
- Tuloslaskelma ja tase
- Tee ainakin nämä-lista
- Mitä tilinpäätös kertoo?
- Laskupohja

*JAMKin laatuasiantuntijat ovat myös käytettävissäsi, ota yhteyttä:
Hilka Heikkilä, hilka.heikkila@jamk.fi ja Hanna Hauvala,
hanna.hauvala@jamk.fi*

Loppuraportti

Liite 2. Kohti laatua – yhteistyöhankkeen palautteet

Aluksi lähetimme sähköisen palautelinkin haastatteluraportin lähetyksen yhteydessä. Tällä tavalla saatiin vain yksi palaute, joten päätimme alkaa kerätä palautetta kirjallisesti heti haastattelujen jälkeen. Tällä tavalla saatiin kaikilta haastatelluilta palaute. Kaiken kaikkiaan saatiin 26 palautetta 60 haastatellulta pienyrittäjältä (palauteprosentti 43 %).

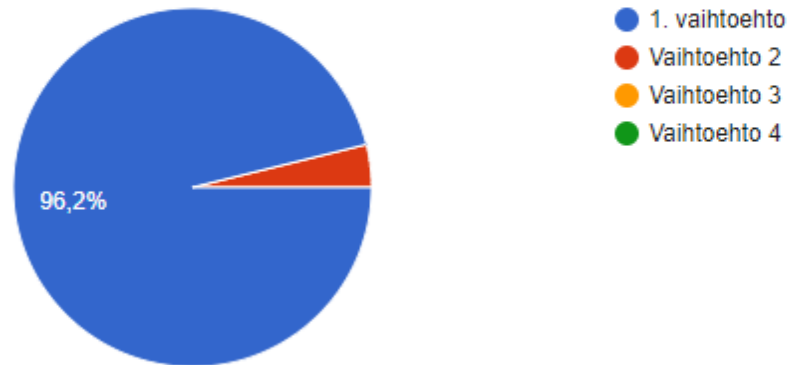
Haastattelut olivat onnistuneita. Keskustelimme 60 yrittäjän kanssa henkilökohtaisesti heidän työpaikallaan kaksi tuntia. Kukaan ei sanonut jälkeenpäin, että olisi ollut turhaa ajankäyttöä, vaikka osa sitä etukäteen pelkäsikin. Sen sijaan useampi yrittäjä totesi, että oli parempi kuin oli odottanut tai olipas hyvä, kun joku pysäyttää ajattelemaan näitä laatuasioita.

Laatuosaamiskartoitusten palaute (sis. neljä kysymystä)

Mittaristo hymynaamoin eli 1. vaihtoehto paras iloisin naama ja 4. vaihtoehto huonoin surunaama.

Herättikö keskustelu ajatuksia?

26 vastausta

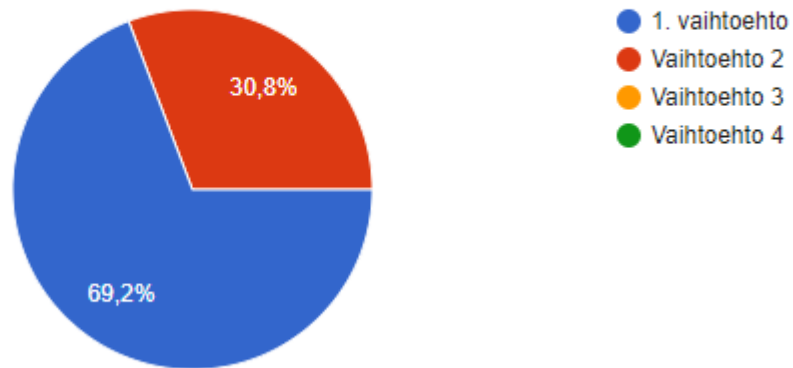
Kuva 3. Herättikö keskustelu ajatuksia?

Miten tärkeäksi koit käydyn keskustelun?

26 vastausta

Kuva 4. Miten tärkeäksi koit käydyn keskustelun?

Palautetta haastattelusta!

20 vastausta

Hyvä ja joustava sekä herätti paljon ajatuksia; Keskustelu meni hyvin ja herätti ajatuksia kehityskohteistani; Uusia ideoita, kysymykset olivat hyvin aseteltuja; Hyviä juttuja. Sai uutta ajateltavaa ja paljon. Trello :-); "Sisäisen auditoinnin" oloinen tapahtuma; Ajatuksia omaan kehittämiseen; Hyviä kysymyksiä, jotka antoivat ajattelun aihetta omaan yritystoimintaan. Keskustelu auttoi jäsentämään omia liiketoiminnan malleja ja toimintatapoja.; Kyllä se oli hyvä, pani ajattelemaan asioita.; Tärkeitä teemoja ja hyvää kehitystyötä jos/ja kun käytätte näitä haastatteluja koulutuksen kehittämiseen; Tuli uusia parannusehdotuksia; Hyvä keskustelu, joka herätti ajatuksia. Loistava haastattelija, joka osasi antaa hyviä kehitysvinkkejä.; Positiivista, reipasta ja tukea antavaa; Mielenkiintoinen aihe. Nousi tärkeitä asioita, ja asioita, joille pitäisi tehdä jotain. Tämä välitön tapa kerätä palautetta on myös hyvä idea!; Asiallinen ja kiinnostava; Ihan hyvä ja tärkeää asiaa; Mukava haastattelu, herätti ajatuksia.; Haastattelija "oikealla paikalla"; Mukava, rento keskustelu tärkeästä asiasta; Iloinen ja mukavahenkinen haastattelu; Syvälinen, ajatuksia herättävä keskustelu; Pysäytti ajattelemaan

Missä voisimme teitä auttaa?

16 vastausta

Laadun parantaminen ja päivitys ISO-järjestelmään opinnäytetyön kautta; Mahdollinen yhteistyö: opiskelijaprojektit; B-to-C asiakaspinnasta/palautteesta -> uudet tuotteet; Laatulupaus, sertifiointi-yhteistyö; Benchmarking, esim. miten muissa yrityksissä laatu on jalkautettu.; Rekrytoinnit, opinnäytetyöntekijät; Koulutusta/hanke pienille tiloimistoille; Jos tulee mieleen jotain ideaa meitä varten, niin mielelläni otan vastaan!; Myynnin kehittäminen; Raportit!; YAMK- johtamiskurssista lisätietoa; Kotieläinpihan kehittämisessä; Yleisessä kehittämisessä; Markkinoinnissa; Käyn tutustumassa tarjolla oleviin työkaluihin

Kohti laatua-filmin aamukahvinäytös 14.12.2018 Kino Hirvessä, Äänekoskella

Tilaisuuteen osallistui 30 henkeä. Ryhmä sisälsi edustusta kaikista hankkeen kohderyhmistä ja pääkumppaneista.

”Olemme kannustaneet ja toivoneet ELY-keskuksessa, että hankkeista viestittäisiin enemmän videoiden avulla. Kohti laatua-filmi oli tästä hyvä esimerkki, kävisi loppuraportista, mutta tämä ei taida taipua Hyrrään”

– Ulla Mehto-Hämäläinen, yksikön päällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

”Jalkautuminen yrittäjien arkeen oli erittäin tärkeää ja onnistunutta tässä hankkeessa. Filmin jatko-osassa voisi olla haastatteluista yrittäjistä osa omana itsenään kertomassa, mitä he saivat haastattelusta ja ovatko he muuttaneet toimintaansa sen perusteella. Upea tapa kertoa hankkeesta ja sen tuloksista.”

– Heli Peltola, yrityskoordinaattori, Laukaan kunta

”Erilainen ja mielenkiintoinen tapa esittää vakava ja kuivahko laatuasia. Nyt filmi laajaan levitykseen, että mahdollisimman moni katsoisi ja saisi kenties uusia laatutyökaluja arkeensa.”

- Rauno Viiru, koulutussuunnittelija, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto

”Hieno idea tuo lyhytelokuva!”

– Tapu Holttinen, puheenjohtaja, Keski-Suomen Yrittäjät ry

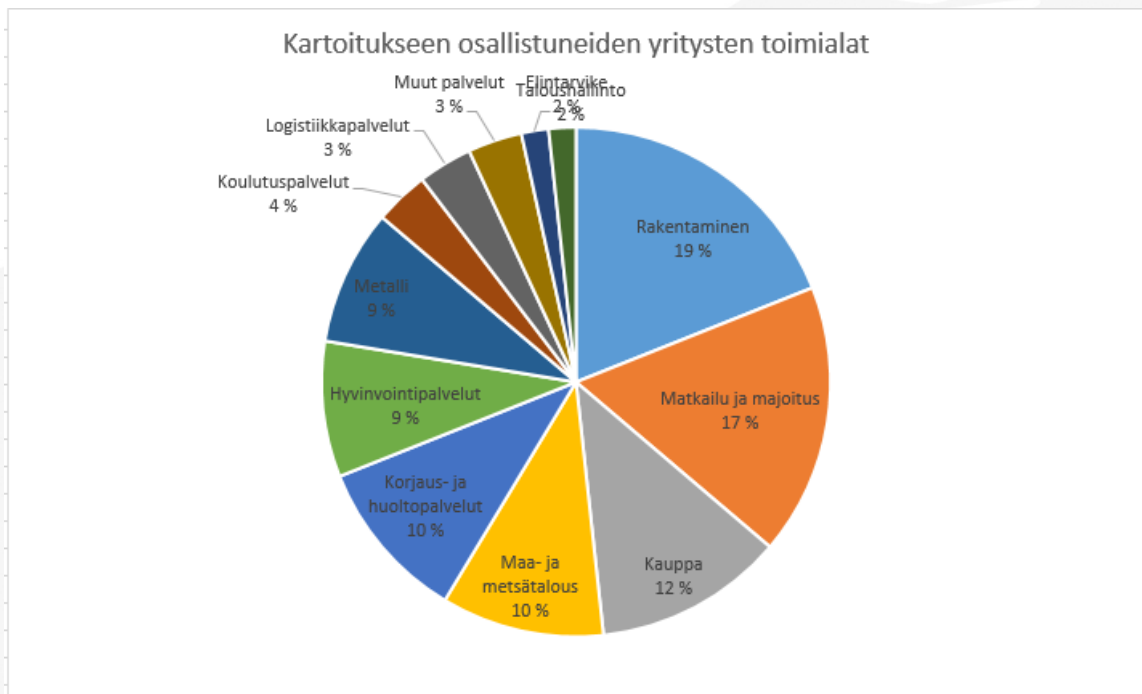
*”Hankkeen jalkautuminen näkyi ja kuului positiivisesti maakunnassa.”
Leena Pölkki, Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio – yhteistyöhanke (KEKO),
projektipäällikkö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu*

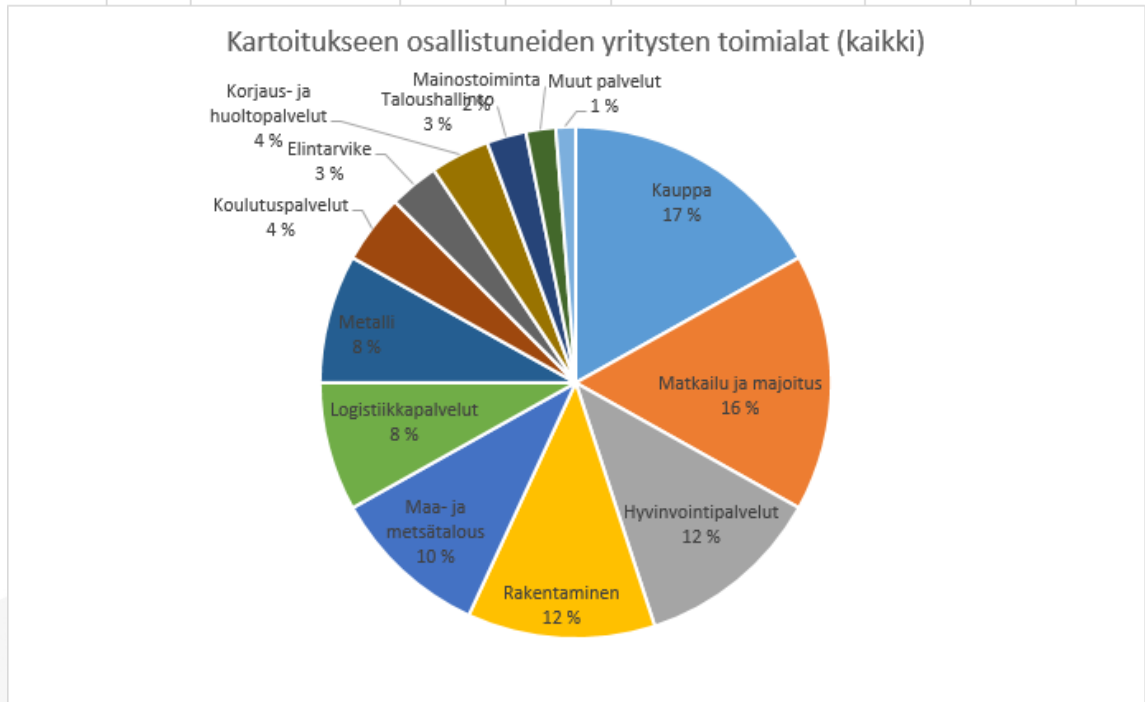
Liite 3. Kohti laatua – yhteistyöhankkeen yritykset

Kontaktoiduista yrittäjistä joka toinen lähti mukaan, joten osaamiskartoituskutsujen onnistumisprosentti oli hyvä. Haastattelun saaminen vaati kuitenkin joka kerta henkilökohtaisen puhelinsoiton. Suurin osa soitoista oli niin sanottuja kylmiä soittoja, joten siihen nähden voidaan todeta, että laatu oli yrittäjille kiinnostava ja ajankohtainen asia.

Kuva 5. Kohti laatua -yhteistyöhankkeen kartoituksen osallistuneiden yritysten toimialat

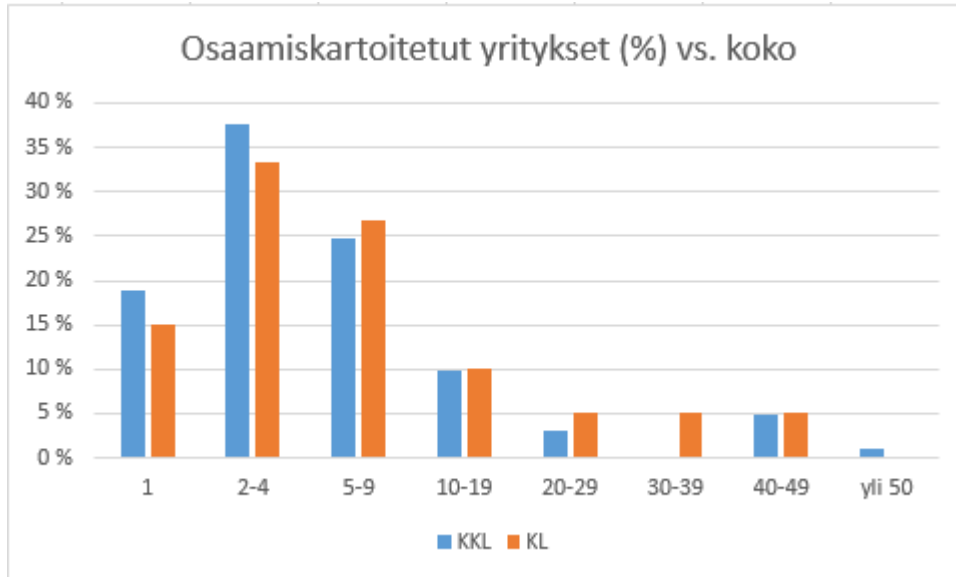
Kuva 6. Kohti kilpailukykyistä laatua- ja Kohti laatua -yhteistyöhankkeiden kartoituksen osallistuneiden yritysten toimialat

Kohti laatua -yhteistyöhankkeessa osaamiskartoituksia tehtiin eniten rakentamisen, matkailun ja majoituksen sekä kaupan toimialan pienyrityksissä (kuva 5). Kuitenkin molemmat laatuhankeet huomioituna kaupan toimialalta haastateltiin eniten pienyrityksiä (kuva 6). Toimialakohtaisia eroja oli nähtävissä, mutta kaiken kaikkiaan toiminnalliseen laatuun liittyvä osaaminen ja tietoisuus oli hyvin samankaltaista kaikilla toimialoilla. Tästä voidaan tehdä karkea päätelmä, että toiminnalliseen laatuosaamiseen liittyvät teot ja haasteet ovat kaikkia toimialoja leikkaavia.

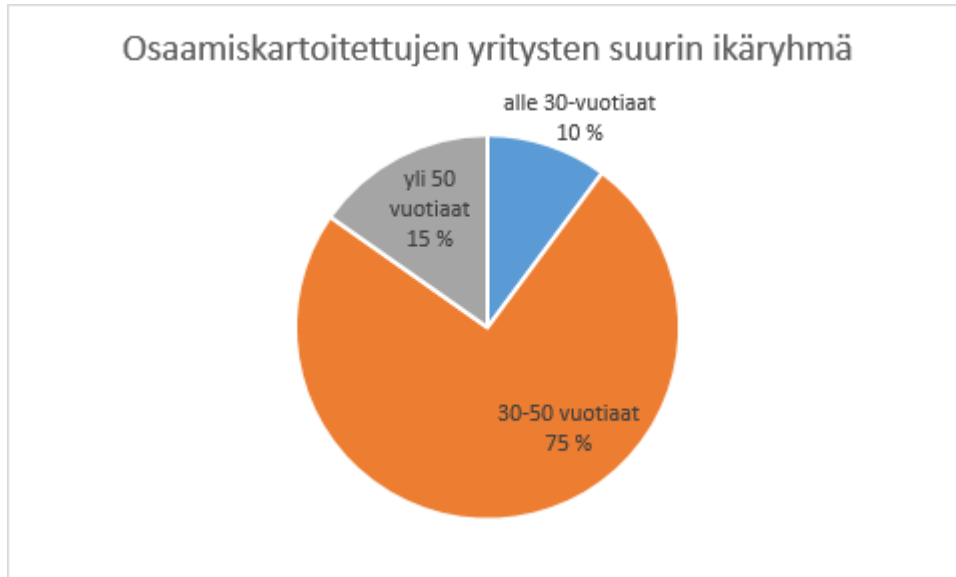
Loppuraportti

Kuva 7. Osaamiskartoitettujen yritysten kokoluokat (KKL ja KL -hankkeet)

Kohti laatua- yhteistyöhankkeessa haastateltiin enemmän isompia yrityksiä kuin Kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankkeessa (kuva 7). Kohti laatua – pienyrityksistä joka neljäs haastatelluista työllisti yli 10 henkilöä kun Kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankkeessa vajaa viidennes työllisti yli 10 henkilöä. Tässä jakaumassa näkyy kahden ison kunnan (Äänekoski ja Laukaa) yrityskokoprofiili sekä hankkeeseen asetetut tavoiteluvut. Tuloksissa oli tästä kokoerosta johtuen nähtävissä laatuosaamista enemmän Kohti laatua -yhteistyöhankkeen yrityksissä.

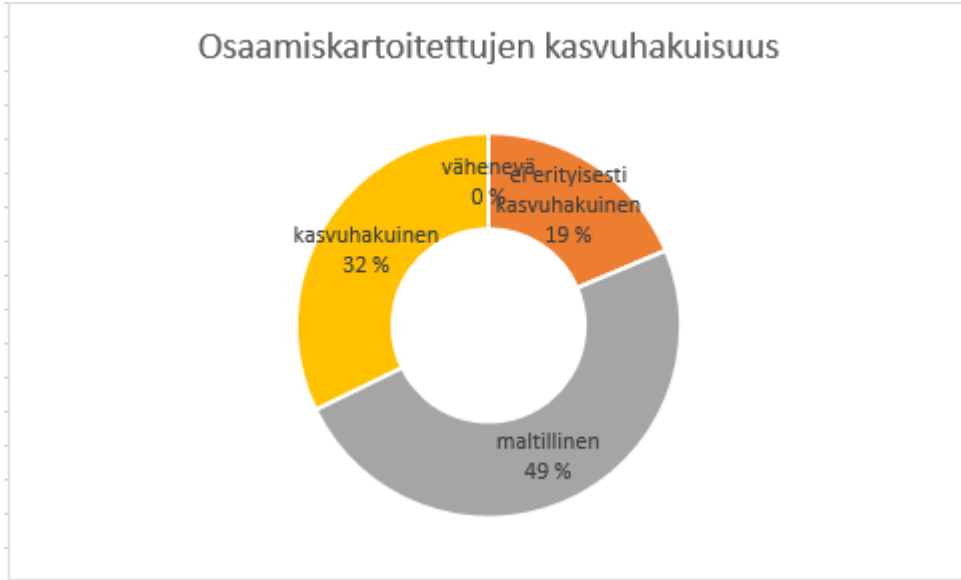

Kuva 8. Osaamiskartoitettujen yritysten suurimmat ikäryhmät

Kohti laatua- yhteistyöhankkeen pienyritysten suurin ikäryhmä oli selvästi 30-50 vuotiaat ollen 75 % (kuva 8). Myös kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankkeessa tämä oli isoin ryhmä, mutta osuus oli 68 %. Haastateltavien yrityskoon kasvaessa myös 30-50 vuotiaiden osuus lisääntyi.

Kuva 9. Osaamiskartoitettujen yritysten kasvuhakuisuus

Kohti laatua -yhteistyöhankkeen pienyritykset olivat selvästi kasvuhakuisia, koska maltillisesti kasvua tavoittelevia oli lähes puolet ja selvää kasvua tavoittelevia oli yli 30 % (kuva 9). Kohti kilpailukykyistä laatua -yhteistyöhankkeen pienyritykset olivat myös kasvuhakuisia, mutta hillitymmiin, koska siellä 62 % haki maltillista kasvua ja 24 % selvää kasvua. Kaiken kaikkiaan laatuhankeiden osaamiskartoituksiin osallistuneet yritykset olivat hyvin kasvuhakuisia. Tästä voidaan tehdä johtopäätelmä, että laatu ja siihen liittyvä osaaminen linkittyy pienyrityksillä kasvuun.

Loppuraportti

Seurantaryhmän lausunnot hankkeesta ja loppuraportista

Loppuraportin sisällysluettelo ja ensimmäinen raakaversio käsiteltiin seurantaryhmän viimeisessä kokouksessa 18.12.2018.

Seurantaryhmän palautetta:

”Laatukartoitusten lisäksi hankkeessa on selvästi mietitty, miten käynnin jälkeen asiaa pidetään vielä esillä ja mitä tämän hankeinstrumentin puitteissa voi tehdä. Seuraavaksi pitäisi miettiä, miten yritykset sitoutuisivat pidempään laadun kehittämisen prosessiin. Yrittäjät tarvitsevat ulkopuolisen tuen antamaan palautetta ja seuraamaan kehitystä, arjen keskellä hyvinkin innostus usein katoaa. Jatkosparraus olisi äärimmäisen tärkeää tässä tilanteessa, kun yrittäjiä on aktivoitu ajattelemaan ja tekemään toiminnan kehittämistä.”

”Laadun osaamiskartoitus on laatuauditoinnin kaltainen työväline. Kahden Laatu-hankkeen aikana yrittäjiä heräteltiin ja aktivoitiin toiminnallisen laadun kehittämiseen, ja selkeästi laatuosaamishaastattelut auttoivat heitä ymmärtämään sen arvon. Osaamiskartoituksessa ymmärrys kasvoi siitä, että toiminnallisen laadun kautta lähtee kaikki: kasvu, tuotteen laatu. Yrittäjille on nyt tarjolla välineet mennä eteenpäin ja kehittää toimintaa, vaikkei tavoittelisi mitään laajempaa sertifikaattia.”

”Yrittäjien palautteet ovat osoittaneet, että kentällä on tarvetta tämän tyyppiselle toiminnalle. Täydet pisteet hankkeelle.”

”Kohtilaatua.fi -sivut ovat rakennettu miellyttäväiksi. Toiveena olisi, että erilaiset lomakkeet voisivat olla heti täytettäviä. Toinen parannusehdotus olisi listata kaikki työkalut yhtenä listana, se auttaisi navigointia sivuilla.”

”Otan varmaan oman työpaikan kehittämisessä pohjia käyttöön.”

